

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4. Telefon Redakcji i Administracji 448, Drukarni 12. Adres drukarni: Mostowa 1. Redaktor przyjmuje od g. 2—4 pp. Administracja otwarta od g. 9—5, w niedzielę od 12—1 pp. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośnieniem i przesyłką pocztową 4 zł. 50 gr., za granicę 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem 6 łam 35 gr., w tekście 40 gr., za tekstem 10 łam. 15 gr. W numerach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej, zagranicą o 50 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Administracja nie bierze odpowiedzialności za terminowe umieszczenie ogłoszeń. Konto czekowe w P. K. O. Nr 80187.

S. i P.

Z Korwin - Kurkowskich Zofja PRZECŁAWSKA

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona Św. Sakramentami zmarła w dniu 2 grudnia r. b. przeżywszy 87 lat.
 Ekspozycja zwłok z domu żałoby do kościoła św. Jakóba nastąpi dnia 4 grudnia o godzinie 9 gdzie się odbędzie nabożeństwo żałobne. Później nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz po-Bernardyński. O czym zawiadamiają pogrzebeni
Córka, Wnuki, Brat i Bratowa.

Po dokonanej przebudowie sal operacyjnych

KLINIKA CHIRURGICZNA

UNIWERSYTETU STEFANA BATOREGO
 wznawia przyjęcia chorych w dn. 4 grudnia b. r.

AMBULATORIUM KLINIKI przyjmować będzie chorych niezamożnych w dniu powszednim od godz. 10—12.
 Porady ambulatoryjne w Klinice udzielane są bezpłatnie. 4420—2 o

Nota niemiecka do Ligi Narodów w sprawie wyborów śląskich.

GENEWA. (Pat.). Sekretarjat Ligi Narodów opublikował tekst noty niemieckiej, żądającej wniesienia sprawy ostatnich wypadków na Śląsku polskim na porządek dzienny styczniowej sesji Rady Ligi.

GENEWA. (Pat.). Sekretarjat generalny Ligi Narodów podał do wiadomości publicznej treść noty niemieckiej, dotyczącej wyborów na Polskim Górnym Śląsku. Nota zawiera 20 stronnic in folio

Wielki proces polityczny w Moskwie.

MOSKWA. (Pat.). W dalszym ciągu rozprawy w trybunale najwyższym przystąpiono do wyjaśnienia działalności szpiegowskiej w dziedzinie gospodarczej i wojskowej oraz przygotowania akcji dywersyjnej. Oskarżony Ramzin oświadczył, że resumé sytuacji gospodarczej Z. S. R. R. przedstawione było komitetowi przemysłowo-handlowemu w Paryżu. W zestawieniu tego resumé brał udział szereg członków partii przemysłowej.

Proces moskiewski—spiskiem przeciwko Francji.

PARYŻ. (Pat.). „Le Matin” pisze, iż proces moskiewski jest spiskiem przeciwko Francji, uknu-tym dla poruszenia opinii publicznej. W związku z tem, dziennik zamieszcza pismem zeznanie dr. Ramzina, brata oskarżonego, który stwierdza, iż brat jego nie zajmował się nigdy polityką i wysłany był do Paryża na rozkaz Moskwy z innymi „specjami” sowieckimi i kilkoma członkami rosyjskiej partii komunistycznej. Oskarżony Ramzin w Paryżu był

Preliminarz budżetowy Reichstagu.

BERLIN. (Pat.). W dniu 3 bm. rozpoczęła się w Reichstagu wielka debata nad preliminarzem budżetowym na rok 1931-32. Na długi czas przed rozpoczęciem obrad policja otoczyła gmach parlamentu silnym kordonem. Sala obrad i galerie były ściśle wypełnione.

Na porządku obrad posiedzenia znajdowało się pierwsze czytanie preliminarza budżetowego na rok 1931-32. W sprawie tej

maszynowego pisma. Do noty dołączone jest pismo niemieckiego ministra spraw zagranicznych Curtiusa do sekretarza generalnego Ligi. Nota zawiera szereg zarzutów, dotyczących rzekomego terroru w stosunku do mniejszości niemieckiej na Śląsku w okresie wyborów oraz powołując się na art. 72 konwencji genewskiej, żąda wniesienia sprawy na porządek dzienny styczniowej sesji Rady.

MOSKWA. (Pat.). Rozporządzeniem Rady Komisarzy Ludowych Z. S. R. R. usunięty został z zajmowanego stanowiska prof. Bogolepów, członek prezydium państwowej komisji planowej. Dymisja ta, jak przypuszczają, pozostaje w związku z procesem partii przemysłowej, na którym wyjaśniono, że wielu wyższych urzędników Gosplanu należało do aptosowieckiej organizacji sabotażowej.

ciągłe bacznie strzeżony i śledzony tak, że zdaniem dr. Ramzina udział jego w jakichkolwiek rokowaniach był niemożliwy. „Le Matin” donosi również, iż ambasador francuski w Moskwie odbył dłuższą rozmowę z zastępcą komisarza spraw zagranicznych Krestinskim. Poza tem rządowi sowieckiemu wrócono rozmaitemi drogami uwagę na doniosłość oskarżeń, skierowanych przeciwko Francji.

minister Dietrich wygłosił dłuższe przemówienie, w którym przedstawił sytuację skarbową Rzeszy.

Między innymi minister zaznaczył, że wydatki zredukowane zostały o półtora miljarda marek, głównie kosztem redukcji pensji urzędniczych. Omawiając kwestię ucieczki kapitałów z Niemiec, minister zapowiedział amnestję podatkową, aby w ten sposób umożliwić powrót tych kapitałów do kraju.

Nowy gabinet austriacki.

WIEN. (Pat.). Dzięki postawie prezydenta Miklusa udało się skłonić dr. Endera do wznowienia rokowań celem utworzenia gabinetu. O godzinie 3 ej po południu rozpoczęła się ponowna konferencja między stronnictwem chrześcijańsko-społecznym a blokiem Schobera. O godzinie 6 ej wieczorem doszło do porozumienia. Dr. Schober zrzekł się zdania swego co do przydzielenia mu pewnej części agend w ministerstwie spraw wewnętrznych. Nowy gabinet będzie miał skład

Wojna domowa w Chinach.

PEKIN. (Pat.). W ostatnich dniach odbyły się gwałtowne walki między 1-szą armją, zwaną armją czerwoną i wojskami rządowymi, które usiłowały uwolnić misjonarza norweskiego Twedta i misjonarza amerykańskiego Berta

Nieudany zamach na premiera hiszpańskiego.

MADRYT. (Pat.). W dniu 3 b. m. w przedzium rady ministrów, w chwili, gdy premier gen. Berenguer udzielał zebrany dziennikarzom informacji dotyczących posiedzenia rady gabinetowej, dokonano na niego zamachu. Sprawcą zamachu okazał się niejaki Joachim Lizo, redaktor polityczny „El Sol”. Lizo w chwili gdy strzelał, gubernator Berenguer

Spiski antyfaszystowskie we Włoszech.

RZYM. (Pat.) Agencja Stefani donosi: T. zw. Ovra, t. j. wydział specjalny dykcji generalnej służby bezpieczeństwa, uzbrajony bezpośrednio od ministra spraw wewnętrznych, wykrył tajną organizację, przygotowującą wystąpienie przeciwko istniejącemu ustrowi. Niektóre z projektowanych zamachów miały się odbyć w czasie obchodu 8-mej rocznicy marszu na Rzym. W związku z tem aresztowano i oddano do dyspozycji trybunału specjalnego 24 osoby, w tej liczbie dwie kobiety. Wykryto również sztab organizacji komunistycznej, która

następujący: kanclerz dr. Ender, wicekanclerz i sprawy zagraniczne — dr. Schober, sprawy wewnętrzne — inż. Winkler (związek chłopski), skarż — dr. Juch, handel — Heint (chrześcijańsko-społeczny), oświata — Czernak (chrześcijańsko-społeczny), sprawiedliwość — dr. Schuerff (narodowo-niemiecki). Teka ministerstwa opieki społecznej będzie narazie nieobsadzona. Zaprzysiężenie nowego gabinetu nastąpi w ciągu przedpołudnia dnia 4 b. m.

Nelsona, więzionych w miejscowości Rwanan, na północno-wschód od Hupeh. W wojskach rządowych straty wynoszą około 200 zabitych i rannych. Straty strony przeciwnej dochodzą do tysiąca.

chwycił za rękę, dzięki czemu strzał chybił. Kula utkwiła w suficie. Brat gen. Berenguera i dziennikarze rzucili się na napastnika i obezwładnili go. Lizo, bardzo zdenerwowany, tłumaczył, że chciał dokonać demonstracji, protestującej przeciwko istnieniu systemu. Istnieje przypuszczenie, że Lizo działał pod wpływem nagłego obłąkania.

miała działać w Emilji i Romanji, przyczem na prowincjach tych aresztowano kilka osób. Przywódców ruchu komunistycznego oddano do dyspozycji trybunału specjalnego. Wreszcie w samym Rzymie wydział specjalny wykrył tajną organizację antyfaszystowską, która wydawała perłowodny druk, poświęcony propagandzie antyfaszystowskiej. Aresztowano 3 ch przywódców tej grupy, którzy przyznali się do winy i oddani zostali do dyspozycji trybunału specjalnego do spraw obrony państwa.

Z prasy.

O wolność prasy.

W organie „Ligi Mocarstwowego Rozwoju Polski” wyklada się teraz np. program zniesienia wolności prasy. Należy „znowelizować”, „podać gruntownej rewizji i należeć ze stanowiska racji stanu rozwiązać zagadnienie wolności słowa”, „obieg pokarmów duchowych” ująć „w ramy żelaznej reglamentacji”, „ustanowić surową odpowiedzialność karną autora artykułu i rzeczywistego redaktora” objęcie funkcji redaktorskich uzależnić od władzy prokuratorskiej, uczynić z prawa prasowego „twardą szkołę dyscypliny”.

Co by się stało — zapytuje redaktor polityczny „Kurjera Warszawskiego” — gdyby powyższe postulaty zostały wcielone w życie? Na to pytanie odpowiada co następuje:
 Nastąpiłby rozwój prasy nielegalnej. Pod tym względem nie może żyć żadnych wątpliwości każdy z nas, kto przypomina sobie dawne czasy nielolii prasowej i kto w dodatku uprzednio sobie, że dzisiejsze żywe obudzenie się myśli obywatelskiej w Polsce nie może być żadną miarą porównywane z ówczesnym zastojem. Inne są dziś ilościowo i jakościowo kadry młodzieży. Inaczej reagują na sprawy publiczne umysły ludowe wtedy a teraz.
 Prasa zaś nielegalna może mieć różnorodne właściwości, ale posiada z reguły dwie kardynalne przyny: po pierwsze, jest bezmienna i czuje się nieodpowiedzialną nie tylko prawnie, lecz poniekąd i moralnie; po drugie, musi być, ze swej natury, podwójnie czy potrójnie gwałtowna. Co traci na względzie słabem rozpowszechnieniu, to chce zarobić na siele ataku krytycznego, na rozpedzanie opozycyjnym

Prasa nielegalna jest matką drugiego zjawiska sprzyśniętego. Zaczyna się od prasy, a kończy się na organizacjach politycznych. Wszystko idzie pod ziemię, nie po to, rozumie się, aby tam dumać, filozofować, lecz aby preparować wybuch. Zład nemasz dla państwa niebezpieczniejszego od skrepowania czy otamowania wolności prasy. Kocioł ma wszystkie wentyle zamknięte, a pod nim się pali!

„Gazeta Polska” pisząc o procesie moskiewskim t. zw. „partji

Prasa zaś nielegalna może mieć różnorodne właściwości, ale posiada z reguły dwie kardynalne przyny: po pierwsze, jest bezmienna i czuje się nieodpowiedzialną nie tylko prawnie, lecz poniekąd i moralnie; po drugie, musi być, ze swej natury, podwójnie czy potrójnie gwałtowna. Co traci na względzie słabem rozpowszechnieniu, to chce zarobić na siele ataku krytycznego, na rozpedzanie opozycyjnym

Pismo sanacyjne o dyktaturze.

„Gazeta Polska” pisząc o procesie moskiewskim t. zw. „partji

Z całej Polski.

Zmiany w prasie.

W sferach wydawniczych opowiadają o zmianach, jakie uchodzą już za dokonane w prasie warszawskiej. Chodzi tu o t. zw. prasę czerwoną.

Koncern ten wydawnictw, który był dotychczas własnością prywatną, przechodzi obecnie pod decydujące wpływy finansowe, związane z instytucjami, uzależnionymi od B.B.W.B. Pono te sfery bankowi wykupuja 51 proc. udziałów prasy czerwonej, pozostawiając w ręku dotychczasowych właścicieli 49 proc. udziałów.

To uzależnienie finansowe pociąga za sobą również uzależnienie polityczno-redakcyjne. Jak wiadomo, kierownikiem propagandy BB. jest pos. plk. Koc. Bez jego wiedzy i decyzji nie dzieje się nic na terenie wydawniczym, uzależnionym od czynników decydujących.

Owóz z ramienia nowych potentatów ma kierownictwo polityczne koncernu przejąć redaktor „Gazety Polskiej” plk. Miedzinski. Sama zaś „Gazeta Polska” ma przejść do zakładów drukarskich prasy czerwonej, pono nawet ma przeobrazić się w pismo popołudniowe dla konkurencji z „Kurjerem Warszawskim”.
 Do redakcji pism czerwonych wchodzi Wojciech Styczyński jako publicysta. Dotychczasowy redaktor „Expressu Porannego” p. Zym. Augustynski ma od 1 stycznia ustąpić całkowicie ze składu redakcji.

W niedzielę, dn. 7 grudnia 1930 roku odbędzie się
Inauguracja Roku Akademickiego
Młodzieży Wszehpolskiej
PROGRAM

I. Godzina 9 m. 30 nabożeństwo w kościele św. Jerzego odprawi Wielbny ks. Stanisław Jasiński.
 II. Godz.—6 wiecz. Zebrań w Ognisku Akademickim a) Zaganienie prezesa b) Przemówienie kuratora stowarzyszenia prof. D-r. W. Komarnickiego oraz gości c) Nadanie odznak organizacyjnych O. W. P. d) Herbatka towarzyska.

Dekret o zwołaniu Sejmu, Senatu i Sejmu Śląskiego.

WARSZAWA. (Pat.). Pan Prezydent Rzeczypospolitej podpisał dziś następujące dekryty:

Zarządzenie o zwołaniu Sejmu. Na podstawie art. 25 Konstytucji zwołuję Sejm na pierwsze posiedzenie do Warszawy na dzień 9-go grudnia 1930 r. Otwarcie nastąpi w sali Senatu w dniu 9-go grudnia 1930 r. o godz. 12-tej.

Warszawa, dnia 3 grudnia 1930 r.
 Prezydent Rzeczypospolitej (—) I. Mościcki.
 Prezes Rady Ministrów (—) J. Piłsudski.

Zarządzenie o zwołaniu Senatu. Na podstawie art. 37 i w związku z art. 36 ust. 2 Konstytucji zwołuję Senat na pierwsze posiedzenie do Warszawy na dzień 9 grudnia 1930 r. Otwarcie nastąpi w Senacie w dniu 9-go grudnia 1930 r. o godz. 16.

Warszawa, dnia 3 grudnia 1930 r.
 Prezydent Rzeczypospolitej (—) I. Mościcki.
 Prezes Rady Ministrów (—) J. Piłsudski.

Zarządzenie o zwołaniu Sejmu Śląskiego. Na podstawie art. 21 ustawy konstytucyjnej z dnia 15-go lipca 1920 r., zawierającej statut organiczny województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr 73 poz. 497), zwołuję Sejm Śląski do miasta Katowic na dzień 9-go grudnia 1930 r.

Warszawa, dnia 3 grudnia 1930 r.
 Prezydent Rzeczypospolitej (—) I. Mościcki.
 Prezes Rady Ministrów (—) J. Piłsudski.

PRZYPUSZCZALNY SKŁAD NOWEGO RZĄDU.

(Tel. od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Wobec ogłoszenia wieczorem dekretu o zwołaniu ciał ustawodawczych oczekują we czwartek w południe, że pułk. Sławek przedstawi P. Prezydentowi następującą listę nowego rządu:

Premjer—plk. Walery Sławek, Wice-premjer—plk. i poseł Pleracki, dotychczasowy wice-minister spraw wewnętrzz., Sprawy Wewnętrzne—gen. poseł Składkowski, Sprawy Zagraniczne—senator August Zaleski, Sprawy Wojskowe—Józef Piłsudski, Sprawiedliwość—pułk. Czesław Michałowski, Rolnictwo—senator Janta-Pończyński, Oświata—poseł Stanisław Czerwiński, Handel i Przemysł—poseł i inż. Eugenjusz Kwiatkowski, Roboty Publiczne—gen. inż. Neugebauer, Komunikacja—poseł i inż. Alfred Kühn, Poczta—poseł i inż. Ignacy Boerner, Praca—poseł i pułk. Aleksander Prystor, Kier. Min. Skarbu—pułk. Ignacy Matuszewski.

Dotychczasowy minister sprawiedliwości p. Car ma zostać wice marszałkiem Sejmu i prezesem komisji konstytucyjnej.

Posiedzenie Klubu Narodowego.

(Telefonom od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Posiedzenie Klubu Narodowego zwołano na poniedziałek, dn. 8 b. m. o g. 10 m. 30 r.

Rozdział mandatów.

(Telefonom od własnego korespondenta).

WARSZAWA. Na posiedzeniu Państwowej Komisji Wyborczej dokonano rozdziału mandatów z list państwowych.

P. Trampczyński, wybrany z 9-ciu okręgów, zatrzymał mandat z Szamotuł.

P. Korfanty zatrzymał mandat do Senatu.

P. Daszyński zrezygnował z mandatu z Ostrowia Mazowieckiego na rzecz p. Dubois.

Największe przesunięcia w BBWR. Tam nawet 72 miejsce okazało się realne i do Sejmu wchodzi posłanka Kirtiklisowa.

Zwolnienie b. postów.

(Telefonom od własnego korespondenta).

WARSZAWA. We środę wieczorem został zwolniony z więzienia b. poseł Popiel.

Jest on chory na serce i osiwiśla.

W sobotę mają być zwolnieni b. pos. Ciołek i Dubois.

Tajemnicze przygotowania wojenne na Śląsku niemieckim.

BERLIN. (Pat.) Z Wrocławia donoszą, że ubiegłej nocy policja aresztowała w miejscowości Jäschkowitz 350 hitlerowców w pełnym umundurowaniu polowym i uzbrojeniu, którzy ukrywali się w zamku właściciela dóbr rycerskich von Oelffenda. Aresztowani należą do t. zw. kompanji szturmowej partii hitlerowców. Kompanji tej towarzyszył oddział sanitariuszy. W czasie poszukiwań policja wykryła w zamku wielkie zapasy broni i amunicji. Aresztowanych odstawiono samochodami do przedzium policji wrocławskiej. Nad ranem policja aresztowała właściciela zamku von Oelffenda, znanego ze swej działal-

ności republikańskiej w czasie puczu Kappa. Według informacji prasy, już od dłuższego czasu odbywały się w okolicy zamku nocne ćwiczenia polowe oddziałów hitlerowskich. Zandarmerja zachowywała się do ostatniej chwili obojętnie.

BERLIN. (Pat.) Biuro Wolffa donosi z Opola, że na Górny Śląsk niemiecki wysłane zostały większe oddziały piechoty politycznej. Według informacji prasy, chodzi o 9 oddziałów po 100 ludzi każdy, które mają być rozlokowane w poszczególnych miejscowościach Górnego Śląska. Pierwszy oddział przybył w ciągu dnia dzisiejszego do Oleśna.

KRONIKA.

Wiadomości kościelne.

— **Święto Niepokalanego Poczęcia N. M. P.** Dnia 8 grudnia, jako w największe święto Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, odprawiają nabożeństwo w kościele św. Trójcy o godzinie 9-ej rano, na które zaprasza wszystkich członków czynnych i wspierających ze znacznymi Towarzystwa.

Zarząd Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.
— **Adoracja.** Zarząd Katolickiego Związku Polek przypomina, że 5 b. m., jako w pierwszy piątek miesiąca, odbędzie się w kaplicy Serca Eucharystycznego (ul. Mickiewicza 19—2) adoracja Przen. Sakramentu od godz. 4½ do 7½ wiecz., zakończona błogosławieństwem Przen. Sakramentu.

Z miasta.

— **Uroczysty poranek ku czci Henryka Sienkiewicza** w okazji 14 rocznicy jego śmierci, odbędzie się w niedzielę, dnia 7 grudnia b. r. w sali Kina Miejskiego przy ul. Ostrobramskiej 5, przy współudziale p. prof. Wł. Turkowskiego (przemówienie), p. prof. A. Ludwiga i p. Janiny Kamińskiej (śpiew), p. prof. M. Dziwilla (skrzypce), chóru „Hasło” pod batutą p. prof. J. Żebrowskiego i artystów Teatru Miejskiego: p. Z. Niwińskiej, p. J. Pichelskiego, p. St. Jaskiewicz, p. K. Dejunowicza.

Bogaty i doborowy program i wysoki poziom artystyczny imprezy sprawią, że poranek stanie się niewątpliwie prawdziwą biesiadą artystyczną dla wielbicieli Henryka Sienkiewicza.

Początek punktualnie o g. 12.
— **Propaganda oszczędności.** Kurja Metropolitalna nadsyła nam kon.unikat następującej treści:

P. K. O. zwróciło się do Ordynariusza, prosząc o poparcie propagandy oszczędnościowej w „Dniu Oszczędności” — 7 grudnia r. b. przez wezwanie Duchowieństwa, by w przemówieniu okolicznościowym podkreśliło wielką doniosłość idei oszczędności, zarówno dla Państwa, społeczeństwa, jak i poszczególnych obywateli.

Ponieważ poruszona sprawa ze wszelkimi zasługami na poparcie, przeto Kurja, z polecenia J. E. Ks. Arcybiskupa, zwraca się do P. W. Duchowieństwa z wezwaniem, by w myśl prośby, P. K. O. przyczyniło się do wzrostu oszczędności wśród obywateli.

Sprawy administracyjne.

— **Pożegnanie p. wojewody Raczkiewicza.** Komitet obywatelski pożegnania p. wojewody Władysława Raczkiewicza, podaje do wiadomości, że w dniu dzisiejszym, pociągiem wieczorowym, odjeżdża p. wojewoda Raczkiewicz do Warszawy. W związku z tem odbędzie się na dworcu pożegnanie p. wojewody przez organizację społeczną, instytucje rządowe i osoby prywatne o godzinie 10-ej wiecz. Komitet prosi o przybycie na dworzec nie później, niż o godz. 9.45 wiecz.

— **Delegacja Podbrodzia u p. wojewody Raczkiewicza.** W dniu 3 b. m. do p. wojewody Władysława Raczkiewicza zgłosiła się delegacja m. Podbrodzia w osobach burmistrza p. Rożnowskiego i dwóch radnych, w celu doręczenia uchwały rady miejskiej o nadaniu p. wojewodzie obywatelstwa honorowego m. Podbrodzia. Tekst uchwały oprawioną jest w ozdobną tekę, zawierającą również piękny album z fotografiami, ilustrującymi dorobek kulturalny i gospodarczy miasta Podbrodzia w ciągu minionego 10-lecia.

Sprawy miejskie.

— **Specjalna konferencja w sprawie pożyczki angielskiej.** Ministerstwo Skarbu powiadomiło Magistrat m. Wilna, iż zamierza w najbliższym czasie zwołać w Warszawie specjalną konferencję poświęconą sprawie ostatecznej likwidacji przedwojennej pożyczki angielskiej, zaciągniętej przez m. Wilno. W związku z tem z ra-

mienia Magistratu zostanie wyłoniona specjalna komisja, która wyjedzie na konferencję warszawską.

Zaznaczyć należy, iż sprawa likwidacji pożyczki angielskiej i jej agendami kieruje Ministerstwo Skarbu. d

Sprawy wojskowe.

— **Posiedzenie komisji poborowej.** Dnia 10 b. m. w lokalu przy ul. Bazylijskiej 2 odbędzie się dodatkowe posiedzenie komisji poborowej dla tych wszystkich poborowych, którzy dotychczas nie odbyli powinności wojskowej. d

Sprawy podatkowe.

— **Podatek od lokali.** 14 b. m. upływa termin płatności raty podatku od lokali za 4 kwartał r. b. Po tym terminie wspomniany podatek będzie ściągany przez magistrat wraz z odsetkami i karami za zwłokę oraz kosztami egzekucyjnymi. Poprzednia rata omawianego podatku przesłana jest już do egzekucji.

Handel i przemysł.

— **Zamykanie sklepów.** W myśl nowej ustawy przemysłowej, o każdym otwarciu lub zamknięciu jakiegokolwiek sklepu, zaliczonego w ustawie do pojęcia uprawiania przemysłu, należy niezwłocznie zawiadomić o tem wydział przemysłowy magistratu.

O ile przedsiębiorcy, otwierając nowe sklepy, w większości wypadków o tem pamiętają, o tyle zamykający sklepy przepisowi tego nie przestrzegają, nie orjentując się, że grozi im to z jednej strony poważna kara, z drugiej nieustają przez to obowiązki, wynikające z faktu prowadzenia przemysłu.

Kara ta sięgać może 1000 zł., względnie 14 dni aresztu, albo też dwóch tych kar łącznie, stosowanych w drodze administracyjnej.

— **Protesty wekili.** Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (Wiadomości Statystyczne zesz. 23) w październiku r. b. zaprotestowano 448.984 wekli na sumę 114.853 tys. zł., podczas gdy w październiku roku ubiegłego notowano 502.796 wekli na sumę 117.835 tys. zł.

W porównaniu z miesiącem wrześniem r. b. liczba wekli zwiększyła się o 7,7 proc. suma złotych o 12,1 proc. Sumy zaprotestowanych wekli najśmiej wzrosły w woj. wschodnich i zachodnich—po 183 proc. centralnych 10,2 proc.; najśmiej wzrost wykazują województwa południowe 8,9 proc.

W większych centrach przemysłowo-handlowych sumy zaprotestowanych wekli wzrosły w Białymstoku 41,2, w Łwowie 29,1 proc., Wilnie 12,8, Poznaniu 11,6 proc. oraz w Warszawie 10,4 proc., zmniejszyły się zaś w Katowicach 9,4 proc., Krakowie 4,4 proc. i Łodzi 3,3 proc.

Sprawy uniwersyteckie.

— **Powszechny wygład uniwersytecki** p. t.: Rola Uniwersytetu Wileńskiego w Powstaniu Listopadowym, wygłosił prof. Janusz Łwaskiewicz we czwartek 4 grudnia b. r. o godz. 7 w Auli Kolumnowej. Wstęp 50 gr. dla młodzieży 20 gr.

— **Ofiara.** Dla upamiętnienia pobytu i pracy pana kuratora Stefana Pogorzelskiego na terenie Okręgu Szkolnego Wileńskiego, Zarządu Okręgu Wileńskiego Stowarzyszenia Chrz.-Nar. Nauczycielstwa Szkół Powsz. składa 100 złotych na ręce ks. Tadeusza Makarewicza na fundusz zakładowy organizującego się Uniwersytetu Ludowego Ziemi Wileńskiej.

Sprawy akademickie.

— **Akademicka Drużyna Harcerska im. ks. A. Mackiewicz.** W sobotę, 6 grudnia, odbędzie się zbiórka drużyny (mikołajki) o godzinie 8-ej wiecz. punktualnie, przy ul. Zyguntowskiej 16.

Poprzedniego dnia (w piątek 5 XII) o godz. 8-ej odbędzie się także zebranie sekcji dramatycznej drużyny, kierownictwo sekcji

prosi o jak najliczniejsze przybycie na nie tych, komu dobro „dramatycznych” poczynań drużyny leży na sercu.

— **Czwartek Akademicki.** Dziś, dnia 4 b. m. o godz. 8-ej, odbędzie się z okazji ukończenia „Tygodnia Akademika” w sali Ogniska Akademickiego, Wielka 24, „Czwartek Akademicki”, urządzony staraniem Koła „Lodzian”. Na program złożą się: Słowo wstępne, feljton, „Życie Łodzi” St. Ochockiego, bogata część muzyczna i recytacje literackie.

Goście z poza Uniwersytetu mile widziani

Sprawy szkolne.

— **P. O. Kuratora szkolnego** w okręgu wileńskim, p. Szelągowski, b. Kurator wołyński, przybył wczoraj do Wilna i objął obowiązki. P. Szelągowski naraził otrzymać delegację do Wilna, podobnie jak p. Pogorzelski do Brześcia.

— **P. Zygmunt Fedorowicz,** wizytator szkół średnich w Kuratorjum szkolnym wileńskim, uchwałą Rady Ministrów z dn. 26 listopada r. b. przeniesiony został w stan nieczynny. W dniu 1 grudnia przestał już pełnić swe obowiązki.

P. Fedorowicz ma za sobą zgora 20 lat pracy nauczycielskiej. Znakomity pedagog, doskonały znawca stosunków szkolnych i oświatowych w Wileńszczyźnie, odchodził od pracy w szkolnictwie publicznym w pełni sił i energii życiowej.

— **Obchód Listopadowy na Kursach im. „Komisji Edukacji Narodowej.”** W dniu 1 grudnia, staraniem kierownictwa i zespołu słuchaczy — o godz. 7-ej wiecz. w lokalu przy ul. Biskupiej 12 — odbył się uroczysty obchód setnej rocznicy Powstania Listopadowego. Po barwnym i ciekawym, w formie i w treści okolicznościowym przemówieniu prof. J. Zaleskiego — chór szkolny wykonał z uczuciem — „Oto dziś—dzien!”... Orkiestra szkolna odegrała wianozankę pieśni polskich od „Jak to na wojenne”, do choralu „Z dy-mem pożarów”. Deklamacje utworów powstańców, z wielkim uczuciem i z doskonałą dykcją, wykonał słuchacz: Kiernowicz, Tomaszewiczówna i Kasprowicz. Zakończono podniosłą uroczystość chóralnym śpiewem: „Boże coś Polskę”. Dekoracja sceny i sali wykonana była przez p. Cz. Popławskiego.

Z życia stowarzyszeń.

— **Jubileusz „Lutni” Wileńskiej.** Zapowiadany na poniedziałek 8 grudnia r. b. uroczysty obchód jubileuszowy Wileńskiego T-wa Muzycznego „Lutnia” rozpocznie się nabożeństwem w kościele św. Franciszka (po-Bernardyńskim) o g. 10 r. Mszę św. odprawi J. E. ks. biskup Kazimierz Michalkiewicz.

Wieczorem o g. 8 w. w teatrze Lutnia odbędzie się wieczór jubileuszowy, na który złożą się: referat o działalności „Lutni Wileńskiej”, poprzedzony słowem wstępnym Prezesa T-wa, przemówienia i dział koncertowy.

Osoby życzące wziąć udział w przemówieniach, proszone są o zapisanie się na listę mówców z wczasu, w sekretariacie T-wa (A. Mickiewicza 6).

Bilety można zamawiać codziennie w kasie teatralnej od g. 11 r. do 9 wiecz. bez przerwy.

— **W Kole Pol. Mac. Szkoln. im. T. Kościuszki** przy ul. Turgielskiej 12 odbył się w niedzielę obchód setnej rocznicy Powst. Listopadowego.

Po zajmującym i treściwym odczycie dyr. Ciozdy wysłuchanym z wielkim zainteresowaniem przez licznie zgromadzonych mieszkańców dzielnicy, został odegrany obrazek sceniczny, „Jadą ulani” wywołując burzę oklasków. Po odczycie zebrani odśpiewali Hymn Narodowy.

W miłym i podniosłym nastroju rozchodzono się dziękując Pol. Mac. Szkoln. za te piękne i podniosłe chwile. Koło im. T. Kościuszki jest jedynym ogniskiem oświatowym w odległej dzielnicy Nowy Świat. W przedszkolu wychowuje dzieci, kształtując duszę i wolę, jednocześnie przygotowując do pracy szkolnej, da-

jąc opiekę dzieciom rodziców zmuszonych pracować poza domem.

Biblioteka i czytelnia szerzą zamilowanie do czytelnictwa i wiedzy. Sekcja sceniczna budzi zamilowanie do piękna, czystości mowy ojczystej i budzi ducha patriotycznego. W sekcji szachistów znajdują mieszkańcy go-dziwą umysłową rozrywkę, Duszą i inicjatorem wszystkich poczynań jest prezes p. Olechnowicz Konst. niestrudzony, gdy chodzi o pracę w Kole Macierzy.

— **Koło Wileńskie Polskiego Towarzystwa Filologicznego** podaje do wiadomości, że w sobotę dn. 6 grudnia r. b. o g. 5-ej wiecz. w lokalu gimnazjum SS. Nazaretanek (ul. Sierakowskiego) odbędzie się odczyt prof. USB. p. dr. Rajmunda Gostkowskiego pt. „Zabytki greckie w świetle najnowszych badań”. Wstęp dla członków Koła i wprowadzonych przez nich gości bezpłatny.

— **W Polskiem Towarzystwie Przyrodników im. Kopernika** odbędzie się dziś o g. 7 m. 30, w Zakładzie Geologii USB. (Zakretowa 23) odczyt prof. Dr. B. Rydzewskiego pt. „Polski brzeg morski”, ilustrowany licznymi przezroczami. Wstęp wolny. Goście mile widziani.

Z życia cechów.

— **Walne Zebranie delegatów Związku Cechów w Wilnie.** Dnia 1 grudnia 1930 roku w lokalu własnym przy ul. Bakszta 1, w obecności p. Dyr. Izby Rzemieślniczej Jana Łazarewicza i 32 delegatów wszystkich cechów odbyło się Walne zebranie delegatów Zw. Cechów w Wilnie. Na wstępie p. Bienuński zreferował sprawę Kasy Chorych. Postanowiono wobec tego, że Kasa Chorych pobiera nadwyżki od uposażeń większe, aniżeli są w istocie, sporządzać każdorazowo listę plac, z którą skarbnik będzie opłacał uposażenia.

Celem porozumienia się w tej sprawie Walne Zebranie wydelegowało p. p. Jana Łazarewicza, Gorzuchowski i Słusarskiego. Z kolei p. Gorzuchowski zakomunikował zebraniemu, iż przedsięwzięcia, które wykazały obrót mniejszy aniżeli 30000 złotych polskich rocznie, mogą wybierać świadectwa przemysłowe na przyszły rok trzeciej kategorii zamiast drugiej kategorii.

Przedstawiciel cechu fotografów p. Ilnatowicz poruszył sprawę nieprzyznawania ulg fotografom przy wykupnie świadectw przemysłowych. P. Dyr. Łazarewicz wyjaśnił, iż sprawą tą zajmują się obecnie wszystkie Izby Rzemieślnicze, Centrala Związku Cechów i Centrala Cechów Fotografów w Warszawie.

Następnie odczytano pismo z Warszawy, iż Centrala towarzystwa rzemieślniczej i Związek Rzemieślników chrześcijańskich połączyły się w jedną organizację.

Postanowiono wysłać gratulacyjne pismo i w dalszej pracy nawiązać kontakt z tą organizacją.

W związku z wyjazdem p. Wojewody Władysława Raczkiewicza do Warszawy—postanowiono, by cechy wydelegowały swych przedstawicieli ze sztafarami o godz. 22 na dworzec wileński.

Po omówieniu całego szeregu spraw natury gospodarczej przewodniczący zamknął zebranie o północy. (s)

— **Zwiększenie się podań o egzamina na mistrzów w Izbie Rzem. w Wilnie.** W związku ze zbliżającym się terminem 15 grudnia 1930 roku, w którym to dniu kończy się okres ulgowy dla rzemieślników nieposiadających dyplomów mistrzowskich, a wskutek czego tracą oni prawo do kształcenia uczniów w rzemiośle, w Izbie Rzemieślniczej daje się zauważyć zwiększenie nowych podań o egzaminowanie rzemieślników we wszystkich warsztatach, zarówno w mieście Wilnie, jak i na prowincji. (s)

Kronika policyjna.

— **Bójka komunistów z bundowcami.** Wczoraj wieczorem grupa komunistów usiłowała wdrzeć się do lokalu Bundu, Trocka 7 i urządzić wiec. Obecni w lokalu bundowcy zamknęli drzwi uniemożliwiając wdrucie się ko-

Z za kotar studjo.

Trzy lata kulturalnej walki „o tę świętą ziemczkę”. Radjostacja katowicka obchodzi dziś trzecią rocznicę swego otwarcia. Ma za sobą tysiąc dni niezmordowanej działalności o doniosłym znaczeniu narodowym, kulturalnym i propagandowym. Rozgłośnia katowicka może służyć za przykład, co znaczy zgodna, skoordynowana współpraca wszystkich pracowników pod kierunkiem pełnego twórczej inicjatywy i godnej szacunku energii dyrektora Stefana Tymienieckiego. Radjostacja katowicka ma niezwykle znaczenie dzięki szerokiemu zasięgowi słuchaczy, do których obok szerokiego rzesz górników i robotników górnośląskich, należą wychodźcy polscy w Niemczech, Francji i innych krajach europejskich. Oprócz tej opieki moralnej nad polskim żywołem robotniczym. Radjostacja, dzięki swej nowoczesnej, doskonałej aparaturze, walczy skutecznie z wrogą nam propagandą na terenie zagranicy, organizując specjalne audycje w językach obcych. Audycje tych słucha przeszło 10 tysięcy stałych słuchaczy i korespondentów zagranicznych.

Trzecią rocznicę swej działalności upamiętni Radjostacja katowicka przez nadanie na wszystkie polskie rozgłośnie pięknej, patriotycznej słuchowiska p. t. „O tę świętą ziemczkę”. Słuchowisko to wyszło specjalnie dla radja, z pod pióra znanego pisarza i działacza śląskiego p. Gustawa Morcinka, autora powieści „Byli dwaj bracia” i tomu nowel „Serce za tamą”, który bawił właśnie w Wilnie i wystąpił wczoraj na „śląskiej” Srodzie Literackiej.

— **Kradzież w hotelu „Ermitaż”.** Wczoraj wieczorem do jednego z pokoi hotelu „Ermitaż” zakradł się złodziej, który zabrał z walizki biżuterię własności Bronisława Truchtera (Słowackiego 17). (d)

— **Zasłabił na ławce w Oplecie Społecznej.** Zenito Michał zam. we wsi Dubranówka gr. Turgielskiej pow. Wileńsko-Trockiego w dniu wczorajszym przyjechał do Wilna i zgłosił się do wydziału Opieki Społecznej Magistratu m. Wilna, celem dostania pracy. Siedząc w poczekalni nagle zasłabił. Wezwane Pogotowie Ratunkowe, przeniósł Zenito do szpitala Żydowskiego. (s)

— **Pożar w sklepie biawatnym.** Wczoraj wieczorem w sklepie biawatnym p. Hersesa (Rudnicka róg Wszystkich Świętych) wybuchł grójny pożar. Ogień objął skład z towarem, potem przetrzął się na sąsiedni budynek. Zaalarmowani właściciele wraz ze strażą ogólną przystąpili energicznie do akcji celem zlokalizowania pożaru. Po przeszło godzinnej walce z żywiołem, pożar zdołano zlokalizować. Pastwą płomieni padł towar wartości 25 tys. zł. Przy gazowaniu ognia jeden z właścicieli sklepu Herses Hans odniósł ciężkie poparzenia twarzy i rąk.

— **Bał Patronatu.** Dowiadujemy się, że III Doroczny bał Patronatu Wileńskiego odbędzie się dn. 10 stycznia 1931 roku w Salonach Georges'a.

— **Teatr, muzyka i sztuka.** — **Teatr Miejski na Pohulance.** — „Noc listopadowa” Wspaniałego, ukazuje się dziś po cenach zwykłych, przy ważności biletów zniżkowych i kredytowych.

— **Teatr miejski w „Lutni”.** Komedja włoska Roberta Bracco „Cierpić owoc” ukazuje się dziś. Ceny miejsc zwykle przy ważności biletów zniżkowych i kredytowych.

— **Przedstawienia popołudniowe.** W niedzielę 7 i poniedziałek 8 b. m. W Teatrze na Pohulance w niedzielę Sługaczewa „Skrzypce jesiennie”.

— **Koncert Orłowa** organizuje Wileńskie Towarzystwo Filharmoniczne dnia 9 b. m. w Teatrze na Pohulance.

— **Poranek - koncert Z. Protasewicza** odbędzie zaś w niedzielę dnia 7 b. m. o godz. 12 min. 30.

POLSKIE RADJO WILNO.

Fala 368 mtr.
Program:
Czwartek, dn. 4 grudnia 1930 r.
11.58. Czas.
12.35. Poranek szkolny z Filharmonji Warsz.
14.30. Kącik dla Pań.
15.50. „Wrzenia z pobytu w Anglii”.
16.30. Koncert symfoniczny (płyty).
17.15. „Jak ważono glob ziemski” — odczyt z Krakowa, wygl. prof. L. Wygrzywalski.
17.45. Koncert popularny. Wykonawcy — Witold Jodko (cytra) i orkiestra.
18.45. Kom. Akad. Kola Misyjnego.
19.00. „Skrzynka pocztowa”.
20.00. Feljton humorystyczny”.
20.15. Transm. koncertu z Filharm. Warszawskiej.
21.30. „O tę świętą ziemczkę”.
22.15. Koncert z Warsz.

Miasto bezrobotnych.

Między brzegiem jeziora Michigan a jedną z najbogatszych dzielnic Chicago powstaje nowe i oryginalne miasto. Budują je wyłącznie wolontariusze z szeregu tysięcy bezrobotnych wielkiej metropolii. Budują je z odpadków i gruzów. Nowe osiedle przezwano ironicznie Hooverville. Pomiedzy dziwaczniemi, z polami między cegły, zgnyłych belek i arkuszy falistej stali, wzniesone mi szopami, chałupami i zagro-gami biegną ulice, noszące pompatyczne nazwy: „Ullica dobrobytu”, „Ullica wygody”, „Aleja ciężkich czasów”. Na rogu ulicy „Dobrobytu” i „Wygody” wznosi się „rezydencja” burmistrza Hooverville, zredukowanego górnika Mike Donavan, jednogłośnie wybranego przez mieszkańców.

Na ten temat można napisać humoreskę, albo Jarzycy się chęstertonowskimi parabolami feljtonu. Tym razem prof. Ludwik Wygrzywalski z Krakowa, znakomity popularyzator wiedzy, będzie miał pod tym tytułem interesującą i dostępną odczyt radjowy (o godz. 17.15).

— **Korepetytor obiektom humoru.** Od trągizmu do śmieszności tylko jeden krok. Wyzyskuje to autorka rosyjska Teffi w noweli p. t. „Korepetytor”, którą artysta teatrów miejskich p. Malinowski transponuje dziś przed mikrofonem o godz. 20-tej na język jedynego humoru.

— **Koncert kompozytorski Henryka Opieńskiego.** Filharmonja Warszawska celem uczczenia zasług w twórczości muzycznej, oraz krzewieniu i propagandzie muzyki polskiej zagranicą znakomitego kompozytora Henryka Opieńskiego, zorganizowała specjalny koncert, transmitowany przez Radio dziś o g. 20.15. Na program koncertu składają się: poemat symfoniczny „Zygmunt - August i Barbara”, duet z opery „Jakob Lutnista”, w wykonaniu pary znakomych artystów Stanisława Argeskińskiego i Maurycego Janowskiego, oraz fragmenty z opery „Marja” osnutej na tie poematu Nalczewskiego

— **Teatr miejski w „Lutni”.** Komedja włoska Roberta Bracco „Cierpić owoc” ukazuje się dziś. Ceny miejsc zwykle przy ważności biletów zniżkowych i kredytowych.

— **Przedstawienia popołudniowe.** W niedzielę 7 i poniedziałek 8 b. m. W Teatrze na Pohulance w niedzielę Sługaczewa „Skrzypce jesiennie”.

— **Koncert Orłowa** organizuje Wileńskie Towarzystwo Filharmoniczne dnia 9 b. m. w Teatrze na Pohulance.

— **Poranek - koncert Z. Protasewicza** odbędzie zaś w niedzielę dnia 7 b. m. o godz. 12 min. 30.

POLSKIE RADJO WILNO.

Fala 368 mtr.
Program:
Czwartek, dn. 4 grudnia 1930 r.
11.58. Czas.
12.35. Poranek szkolny z Filharmonji Warsz.
14.30. Kącik dla Pań.
15.50. „Wrzenia z pobytu w Anglii”.
16.30. Koncert symfoniczny (płyty).
17.15. „Jak ważono glob ziemski” — odczyt z Krakowa, wygl. prof. L. Wygrzywalski.
17.45. Koncert popularny. Wykonawcy — Witold Jodko (cytra) i orkiestra.
18.45. Kom. Akad. Kola Misyjnego.
19.00. „Skrzynka pocztowa”.
20.00. Feljton humorystyczny”.
20.15. Transm. koncertu z Filharm. Warszawskiej.
21.30. „O tę świętą ziemczkę”.
22.15. Koncert z Warsz.

— **Koncert Orłowa** organizuje Wileńskie Towarzystwo Filharmoniczne dnia 9 b. m. w Teatrze na Pohulance.

— **Poranek - koncert Z. Protasewicza** odbędzie zaś w niedzielę dnia 7 b. m. o godz. 12 min. 30.

POLSKIE RADJO WILNO.

Fala 368 mtr.
Program:
Czwartek, dn. 4 grudnia 1930 r.
11.58. Czas.
12.35. Poranek szkolny z Filharmonji Warsz.
14.30. Kącik dla Pań.
15.50. „Wrzenia z pobytu w Anglii”.
16.30. Koncert symfoniczny (płyty).
17.15. „Jak ważono glob ziemski” — odczyt z Krakowa, wygl. prof. L. Wygrzywalski.
17.45. Koncert popularny. Wykonawcy — Witold Jodko (cytra) i orkiestra.
18.45. Kom. Akad. Kola Misyjnego.
19.00. „Skrzynka pocztowa”.
20.00. Feljton humorystyczny”.
20.15. Transm. koncertu z Filharm. Warszawskiej.
21.30. „O tę świętą ziemczkę”.
22.15. Koncert z Warsz.

Pamiętnik wygnańca polskiego z r. 1831.

Przełożyła z francuskiego Wanda Jagienka Sliwina.

Gdy się zagłębiał jak moge najdalej w przeszłość i analizuję wspomnienia, to począwszy od r. 1806, są już one przejrzyste i wyraźnie potwierdzone. W tym czasie, we wszystkich prowincjach rozczłonkowanej Polski panował ruch niezwykły. To był dreszcz poprzedzający zbudzenie się narodu. Wszystkie oczy, wszystkie serca zwracały się na Zachód, skąd miał nadejść oswobodziciel. Mnóstwo oznak zapowiadało go. Któżby powiedział, że on nie był naprawdę w drodze ku nam... Ogdos jego kroków rozbrzmiewał w całym świecie: Ulm, Rusterlitz, Jena, czyż nie były gigantycznymi etapami? Z dnia na dzień nasi ciemiężcyśle czuli się coraz mniej pewni swej zdobyczy, trony ich poczęły się chwiać. Dla uciśnionych rozbrzysła jutrznia nadziei. Jakież zapał ogarniał nas! Radością wzbierała pierwszeństwo, nikt nie krepował się z wyrażaniem swych myśli, dążeń i pragnień wyzwoleń. Och! ja

4) byłem tylko dzieckiem, ale widziałem, czułem i nie zapomnę nigdy tej oszałamiającej, świętej radości całego narodu, kiedy rozbrzmiewał okrzyk: „Napoleon zwyciężył pod Jeną! Francuzi weszli do Poznania! Francuzi są w Warszawie!”

W pewien zimowy wieczór (pamiętam jakby to było wczoraj) panował w palacu naszym ruch niepewszedni. Wszystka szlachta z sąsiedztwa napłynęła. Przybywali konno, z głowami podniesionymi wysoko, z palasami u boku. Gdy już zebrali się licznie, mój ojciec osobiście wprowadził kogoś obcego, ubranego w strój polskiego żyda. W rzeczywistości był to obywatel warszawski, patrijta wypróbowany, który w przebraniu i zaopatrzonej w papiery wykazywał, że jest pośrednikiem w handlu zbożem dla zaopatrywania armji — wprowadził w błąd policję rosyjską i przyjechał aż do Wilna objeżdżać Litwie dobrą nowinę, że zbliża się wyzwolenie! Człowiek ten opowiadał z ogniem o tem, co oglądał na własne oczy. Trzy dni przedtem widział w Warszawie Francuzów, Murat’a, Napoleona! Widział wśród grenadierów gwardji cesarskiej, szczytki legionów polskich, pod komendą sławnego Dąbrowskiego! Ci starzy, polscy żołnierze, posiadali — więcej przez powiewkę wygnańców niż trudy wojenne—powracając zwycięsko do swej oj-

czyzny śpiewali pieśń wojenna, z którą na ustach niedawno maszerowali w Italji, przeciw Austriakom i Rosjanom: „Jeszcze Polska nie zginęła póki my żyjemy!”

Tłum towarzyszący im powtarzał te pieśń z zapętem. Na widok tych bohaterów, stanowiących honor i nadzieję kraju, entuzjazm ludności dosięgnął szczytu. Witali ich oklaskami bez końca, łamali ich szeregi, podawała jeść, wiodła spór o pomieszczenie ich u siebie i traktowała jak braci.

Oto co widział na własne oczy ten człowiek, przybyły z Warszawy i co opowiadał, obrazując z prostotą i uniesieniem. Słuchano go wśród ciszy, która przerywała wstrząs radości, przynajmniej obecnych. Lzy płynęły ze wszystkich oczu. Były tam w pierwszym rzędzie panie, młode dziewczęta—litwinki, uniesione czemś w rodzaju obłędu patriotycznego, z trudem hamujące spotęgowane uczucia. Ja byłem także z ciotką Bertą. Trzymała mnie na rękach, abym mógł lepiej dojrzeć warszawianina, wysłannika nadziei.

Szanowny Panie Redaktorze uprzejmie proszę o umieszczenie w poczytnym piśmie W. Pana mego otwartego listu „Jak Spółdzielnia traktuje swych pasażerów”...

W dniu 2 grudnia o godzinie 9-jej wieczorem, powracając z miasta z siostrą i dwójkiem drobnych dzieci na Zwierzyniec autobusem „Spółdzielni” Nr. 14013.

W chwili wsiadania do zatrzymanego autobusu „Spółdzielnia” Nr. 38153—konduktor tegoż autobusu w brutalny sposób zaczął spychać moją siostrę wraz z dziećmi...

Zadna moja stanowca replika nie odniosła skutku, gdyż autobus ruszył przy obelżywych wyrzaczach rzuconych nam stojącym na jezdni pasażerom...

Starałem się interwenjować, szukając posterunku policji, lecz takowy znalazłem dopiero za mostem Zwierzynieckim.

Wracając do domu pocieszały się, że stało to się w centrum miasta...

Pomijam fakt brutalnego i mało kulturalnego zachowania się funkcjonariusza „Spółdzielni” wobec kobiety z dziećmi...

Łączę wyrazy etc. stały mieszkaniem Warszawy. Wilno 3.XII.1930.

Sport.

Kronika sportowa.

Mistrzostwo piłkarskie Ligi, a tem samem i mistrzostwo Polski na rok 1930 zdobyła Cracovia przed Wisłą i Legją.

Wczoraj zostaliśmy błędnie poinformowani o zebraniu S. N. A. Z. S. Zebranie walne S. N. A. Z. S. odbędzie się we środę 10 b. m.

Do Katowic jak już pisaliśmy jedzie Wiro-Kiro, Godlewski J. i Cz. by wejść w skład drużyny trenującej do mistrzostw świata...

Starałem się interwenjować, szukając posterunku policji, lecz takowy znalazłem dopiero za mostem Zwierzynieckim.

W piątek 5 b. m. w sali Ośrodka W. F. odbędzie się walne zebranie Wil. Okr. Zw. Lekkoatletycznego.

W sobotę 29 i w niedzielę 30 listopada, w Kownie odbyły się wybory do przedstawicielstwa zjednoczonego.

Zbieramy dokumenty.

Wobec obchodzonego 25-lecia walki o szkołę polską w Warszawie wyszła już duża książka: Walka o szkołę polską wyd. przez Zw. Naucz. Szkół Sred.

Wszystkie odcinki dokumenty o szkołach, zespołach, kursach, czytelnikach, kolportażu książek, odczytach, zostanie użyte w odpowiednim wydawnictwie lub zalążone do już istniejącego archiwum...

Z Litwy.

Wzrost ilości studentów polaków na Uniwersytecie Kowieńskim.

W sobotę 29 i w niedzielę 30 listopada, w Kownie odbyły się wybory do przedstawicielstwa zjednoczonego.

Polacy w r. b. uzyskali 2 mandaty (do przedstawicielstwa weszli pp. Alfons Bojko i Stanisław Bukowski).

Znów zmiana na stanowisku redaktora „Rytasa”.

Naczelny redaktor „Rytasa”, p. Bistras, ustępuje. Stanowisko jego z dniem wczorajszym objął p. Radzewiczus.

Z POGRANICZA.

Podpalenie sowieckiej wsi granicznej.

Z pogranicza donoszą, iż w nocy z 1 na 2 b. m. wskutek podpalenia spłonęła sowiecka graniczna wieś Kozarowo położona w pobliżu odcinka granicznego Radoszkowice.

szynny sowieckiej, kilka składów z żywnością i z inwentarzem żywym.

W jednym z domów spłonęła żywym rodziną komisarza—żyda. Dom ten został obłany naftą i ze wszystkich stron zaryglowany tak, iż nikt z obecnych nie mógł się wydostać. (d)

Konferencja graniczna polsko-sowiecka.

Onegdaj na odcinku granicznym Raków Rubieżewice odbyła się konferencja przedstawicieli K. O. P. i sowieckiej straży granicznej.

K. O. P. przygotowuje materiały do konferencji polsko-litewskiej.

W związku z propozycją litewską odbycia rokowań polsko-litewskich w Berlinie, władze K. O. P. otrzymały z Ministerstwa Spraw Zagranicznych polecenie zebrania odpowiednich materiałów i protokołów związanych z zajściami i zatargami granicznymi. (d)

Z ostatniej chwili.

Bethlen zaprzecza.

RZYM. (Pat.). „Corriere della Sera” zamieszcza wywiad z premierem hr. Bethlenem, który oświadczył, iż wiadomości o blokach i sojuszach z udziałem Węgier stanowią czcze wyrzuty.

Znowu porwanie misjonarza.

HANKOU. (Pat.). O. Franciszkanin de Gaspari, Włoch, porwany został przez komunistów w Sin-Hou, w północnej części prowincji Hu-Han.

Morderstwo polityczne.

SOFJA. (Pat.). W dniu 2 b. m. w podwórzu swego domu, zabity został niejaki Nachum Tomalewski, znany zwolennik Protogorowa.

Popierajcie Polską Macierz Szkolną.

Wileńska 18-8.

GIEŁDA

WARSZAWA 3.XII (Pat.) Waluty i dewizy: Holandia 358,95—359,85—358,05. Londyn 43,31—43,42—43,21.

Papiery procentowe:

Pożyczka inwestycyjna seryjna 102,75 5% konwersyjna 50,50, 5% kolejowa 47,25, 3% budowlana 50, 8% L. Z. B. G. K. I B. R., obligacje B. G. K. 94, Te same 7%, 83,25, 8%, oblig. budowlane B. G. K. 93, 4%, ziemskie 43, 4%, ziemskie 53, 8%, warszawskie 72,40—71,80 72, 6% obli poź. konwersyjnej m. Warszawy VIII i IX em. 51.

MIEJSKI KINEMATOGRAF Sala Miejska, ul. Ostrobramska 5

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „HELIOS” ulica Wileńska 28, tel. 926.

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „HOLLYWOOD” MICKIEWICZA 22

KINO-TEATR „LUX” ul. Mickiewicza Nr. 11 tel. 15-62

POLSKIE KINO „WANDA” ul. WIELKA 30. Tel. 14-81.

Kino „MIMOZA” ul. Wileńska 25.

Najtaniej kupuje się dobre towary u GŁOWIŃSKIEGO.

KRZYWICE GRUZIŁCIE WYCIENCZENIE LECZY BIOCALCOL KLAWE

Do sprzedania pozostałe z licytacji: Sak karakulowy, żakiet z popielce, palta, futra damskie i męskie...

UŻYWAJ GRANULKI RUSSYANA ZNANY NIEZAWODNY TRODEK OD KASZLU DUSZNOŚCI I CHRYPKI

LEKCYJE FRANCUSKIEGO udziela rutynowa nauczycielka (wyższy dyplom paryski).

PROSEK KOGUTEK DLA DOROSŁYCH USUWA NAJOPRZECZYWSZY BÓL GŁOWY

Od dnia 2 do 7 grudnia 1930 roku w Wilnie będzie wyświetlane filmy: „Na pokładzie łodzi podwodnej”

DZIŚ MONUMENTALNY DŹWIĘKOWY WIEC POLSKI POLSKI ŚPIEW NA SYBIR PŁOMIENNE SERCA

DZIŚ Promienny, pełen uroku wiosny i młodości dramat śpiewno-dźwiękowy w naturalnych kolorach Tancerka Cilly

DZIŚ Po raz pierwszy w Wilnie Wielki sensacyjno-erotyczny film polski „Mascotte”

Dziś Rewelacyjne arcydzieło o wszechświatowym rozgłosie Niekoronowana Królowa ekranu, wielka tragiczka i piemienna DOLÓRES DEL RIO p. t.: Dzika Miłość

Na Froncie nic nowego Przebój sezonu! Po raz 1-szy w Wilnie w rolach głównych: Lols Morau i George O'Brien.

BIĄŁY TYDZIEŃ Wielka wyprzedaż towarów białych i resztek

Sz. Jankielewicz i S-wie Wilno, Rudnicka 13 Ceny znacznie niższe prosimy się przekonać.

Dbajcie o swoje zdrowie! „Szwajcarskie Gorzkie Ziolo” (z marką „Kogut”) są stosowane przy chorobach żołądka, kiszek, obstrukcji i kamieni żółciowych.

LEKARZE Dr. JANINA Piotrowicz-Jurczenkowa ordyn. Szpitala Sawicza.

ROŻNE OBIADY domowe zdrowe 1 zł. 50gr Tatarska 17 m. 3. gr0

Dr. G. WOLFSON weneryczny, moczpól. i skóre ul. Wileńska 7, tel. 10,67 9-1 i 4-8 w.

Wzruszająca, owiana niezwykłym bohaterstwem opowieść filmowa z czasów wojny. Aktów 8. Nad program: „Małpie Awantury”

Wielki dramat miłości i poświęcenia W/g scenar. W. Sieroszewskiego. Reż. J. Szaro. W rol. główn. JADWIGA SMOSARSKA, Adam BRODZISZ, Bog. SAMBORSKI, Frenkiel, Bodo i inni.

W rol. gl.: Marilyn Miller, Aleksander Gray, Joe E. Brown. Dodatek dźwiękowo-ślawni. Na pierwszy seans ceny niższe Balkon 80 gr., Parter 1 zł.

Wzruszający dramat ilustrujący niezwykle dzieje zwykłego człowieka. W rol. gl. (Polska Greta Garbo) INA ADRIAN, Andrzej Karłowicz, J. Kobusz i inni.

Wzruszający dramat rozpalonych namiętności w 10 akt. Nad program: Najpopularniejszy komik konkurent Buster Keatona p.t.: W spadku po dziadku kom. w 4 akt.

Przebój sezonu! Po raz 1-szy w Wilnie w rolach głównych: Lols Morau i George O'Brien.

Planina i fortepiany o światowej sławie Pleyel, Bechstein etc., takoz Arnold Fibiger, Kerntopf i Syn, uznane rzeczywiście za najlepsze w kraju przez najwybitniejszych fachowców na Pow. Wystawie, w r. 1929 i w Wilnie w 1930 r.

CZEKOLADKI „DZIECINNE” FABRYKI A. PIASECKI w KRAKOWIE. Kosztują tylko 10 groszy i są bardzo pożywe i smaczne

NAUKA Chcesz otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fachowe korespondencyjne im. prof. Sekulowicza.

PRACA Udziele posady kasjerki (ki) młodej i inteligentnej osobie.

Rządca - Rolnik do postępowej g. sp. podarki, niemieckiego, pis. owini, gramatyki polskiej oraz ekonomji.

SPRAWY MAJĄTKOWE Do sprzedania NA RATY działki ziemi pod leśniczką po 10 gr. kw. metr

ZGUBY Zginął pies (wilczek) — za wynagrodzenia i świadectwo tylko listownie: Wilno, ul. Dominikańska 17, Bank Kredytowy, Włodzimierz Szmidt.

Zgub. dowód osobisty wyd. przez Starostwo w Dziśnie za Nr 851 imię Ulanowskią s. g. Wiktoro zamiesz. Uniejewy w Krakowskiej 9-9

W zakresie gimnazjalnym udzielam. Znajomość języków, polskiego. Warunki b. dostępne. Pollocka 9, m. 4. 784-4

W łazience, „Co się stało dzieci? Dlaczego tak krzyczyście?” „Bawimy się w rozbiec okretu, a Jaś nie utonął!”

Pod maską. A. (w restauracji do znajomego): „Pan się zowie wegetarianem a widzę, że pan je bełszytkę.”

Sędzia do oskarżonego: „Przecież to było nikczemnie ukraść swemu koleźce cały zarobek, kiedy spał. Czy oskarżony to przyznał?”

Z powodu wyjazdu tania do odstąpienia MLECZARNIA z całym urządzeniem przy ulicy Ostrobramskiej 8.

Stają uboczny zarobek znajdują bez narażenia godności stanu, pp. urzędnicy, emeryci wojskowi i t. d.

Przedstawiciel odwiedzający sklepy spożywcze znajdzie dodatkowe zajęcia przy sprzedaży kupowanego artykułu przy dużej prowizji.

W szkole. Nauczyciel wytłumaczył różnicę pomiędzy celownikiem a biernikiem.

Współczesne urządzenie radiowe z Telefunkenowskimi lampami słupkowymi. Cena kompletu zł. 675.—

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-2

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Mieszkania i pokoje Pokój umeblowany, jasny, duży, ciepły ze wszelkimi wygodami z opalem i światłem do wynajęcia

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-2

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-2

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-2

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-2

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-2

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-2

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-2

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Osobny dom — 3 pokoje z kuchnią, z ogrodem do wynajęcia dla inteligentnej rodziny Brzeg Antokolski 15. 4421-2

MIESZKANIE 3 względnie 4 pokojowe z łazienką i kuchnią na I lub II piętrze w centrum (okolica nie handlowa) od zaraz poszukiwane.

Stają uboczny zarobek znajdują bez narażenia godności stanu, pp. urzędnicy, emeryci wojskowi i t. d. FACHOWOŚĆ ZBYWCZA. GOSPODARZY Zakład Kredytowy Lwów, Walowa 11-a. 416-3

Mazur rozbrzmiewa idealnie w aparacie 12 „Compound” odbiornik i głośnik w jednym aparacie TELEFUNKEN

1890 r. WYRÓB I SPRZEDAŻ KOŁDER 1930 r. B-cia CHANUTIN WILNO, NIEMIECKA 23 Z okazji 40 lat istnienia firmy TYLKO DZIŚ I JUTRO JUBILEUSZOWA WYPRZEDAŻ KOŁDER

Kawiarnia i jadtodajnia „STAROPOLANKA” przy ul. Garbarskiej 16 pod kierownictwem nowego gospodarza po przeprowadzeniu całkowitego remontu

KUPNO-SPRZEDAŻ Pod maską. A. (w restauracji do znajomego): „Pan się zowie wegetarianem a widzę, że pan je bełszytkę.”

SKRZYPCIE antyczne, do sprzedania Święciańska 31. 4389-50

Działki ziemi w obrębie Wilna obszaru 5 ha, 1 ha jeziora. Ziemia ogrodowa, oranżeria, 250 ram inspektowych, dom mieszkalny o 4 pokojach, gospodarce zabudowania kompletne, sprzedamy dogodnie

W łazience, „Co się stało dzieci? Dlaczego tak krzyczyście?” „Bawimy się w rozbiec okretu, a Jaś nie utonął!”